

(PDF incompleto. Título, índice)

INDÍXENAS E ROMANOS NA GALICIA CÉLTICA

ROSA BRAÑAS

Librería FOLLAS NOVAS, S.L.

INDÍXENAS E ROMANOS
NA
GALICIA CÉLTICA

ROSA BRANAS

Edita: Librería FOLLAS NOVAS, S.L.

I.S.B.N.: 84-605-4361-7

Depósito Legal: C-1.871 / 95

Imprime: Plana Artes Gráficas, S.L.

ÍNDICE DE MATERIAS

INTRODUCCIÓN	7
1. A centuria galaica	13
1.a ⊃: <i>¿Centurias ou Castella?</i> Un debate historiográfico	24
2. Xentilidades na Gallaecia antiga	32
2.a <i>Gentes e Gentilitates</i>	32
2.b ⊃: o <i>Castellum</i> como unidade suprafamiliar..	40
2.c Variacións sobre o tema da centuria: <i>Census</i>	42
3. <i>Castella</i> , comunidades político-territoriais	45
CAPÍTULO I	
O destino do Imperio. Providencia e Ecumenismo	67
1. O <i>Bellum Iustum</i> e a Providencia dos deuses ...	71
a. Xeografía ecuménica	75
b. Xeografía fantástica	88
2. Barbaroloxía clásica	98
a. O montañés ibérico en Estrabón: xeografía mítica e etnografía	113
a.i Xeografía mítica do Norte peninsular	119
a.ii Etnografía dos montañeses en Estrabón ...	144
ii.a) Pantrigo, manteiga, cervexa, matrimonio	144
ii.b) Atenea contra Ares	154

CAPÍTULO II	
A integración política do NO hispano no Imperio romano...	166
1. Divisións interrexionais a través da conquista ...	168
2. Integración política: Censos e <i>Civitates</i> en formación	178
2.a Administración romana e tradición indíxena. As comunidades con «C invertido»	191
CAPÍTULO III	
A onomástica indíxena asociada ós grupos con «C invertido»	211
1. Antroponimia	211
2. Topónimos e «Xentilicios»	227
CAPÍTULO IV	
¿Por que unha sociedade xentilicia?	254
1. Sociedade tribal e organización xentilicia	258
a. Problemas de parentesco	263
b. Principios de organización xerárquica	290
b.i. Xerarquía do parentesco	291
b.ii Xerarquía do parentesco contra a desigualdade económica: a redistribución...	298
2. Xerarquía política e censos nas sociedades indoeuropeas	307
a. Xefatura céltica nas comunidades con «C invertido»: unha hipótese de traballo	323
CONCLUSIONES	338
TÁBOA DE INSCRICIÓNS	344
APÉNDICE EPIGRÁFICO	348
ABREVIATURAS	352
BIBLIOGRAFÍA	353

INTRODUCCIÓN

Dende que HÜBNER dubidara en interpretar a presenza do signo $\supset$ na epigrafía galaica como referencia a unha *centuria* -á que normalmente se reservaba o signo en contextos militares- ou como expresión da pertenza a unha *gens**, o interese por definir con maior precisión a natureza das comunidades que acompañan ó $\supset$ non se materializa ata a aparición da obra de A.SCHULTEN *Los cántabros y astures y su guerra con Roma*, no ano 1943, onde se dirimía a cuestión en favor de *centuria*. Con este traballo inaugurábase un tema historiográfico, que aínda que escasamente tratado nas décadas posteriores á data da súa publicación, hoxe é intensamente debatido dende que no ano 1975 M^aLOURDES ALBERTOS propuxera, rebatendo a existencia dunha organización centuriada no NO hispánico, un novo significado para o signo: $\supset$ = *castellum***.

Durante longo tempo a maioría dos especialistas mantiveron a lectura de SCHULTEN, aínda que introducindo importantes matices e correccións á interpretación inicial. Pero, entre aqueles, xa ningún na actualidade sostén que o signo traduza nin o termo nin o contido dado por SCHULTEN á organización social das poboacións do NO na antigüidade. Desta maneira, fóronse pouco a pouco proponendo interpretacións alternativas, novas e variadas solucións, sen embargo polarizadas en torno a dous modelos xenéricos claramente enfrontados. Dunha banda deféndese a hipótese segundo a cal tódalas comunidades da Hispania indoeuropea posuían en época prerromana unha estrutura social xentilicia, aínda que quizais diferenciada no cuadrante Noroeste da

* En relación tamén coa famosa inscrición de Aldeia Nova e a atípica mención dunha *cognatio de cen*[?]....: *CIL* II Supp., p.1174 = *EE* VIII 128 e IX 110.

** No apéndice final engadido a «Organizaciones suprafamiliares en la Hispania Antigua», I. *Studia Arqueologica*, 37. Valladolid, 1975. (p.63-6).

Péninsule Ibérique dans l'Antiquité. Diffusion de Boccard. Paris, 1981

TRANOY, A. e LE ROUX, P.: «Notes d'épigraphie romaine de Galice». *CEG* 1973 (p.221-234)

- «Rome et les indigènes dans le Nord-ouest de la Péninsule Ibérique, Problèmes d'épigraphie et d'histoire». *MCV IX*, 1973 (p.177-232)

- «», le mot et le chose. Contribution au débat historiographique». Separata de *Centro de Estudos Humanísticos*. Porto, 1984 (p.239-55)

UNTERMANN, J.: *Elementos de un atlas antroponímico de la Hispania antigua*. CSIC. Madrid, 1965

VANOTTI, G.: «Prospettive ecumeniche e limiti reali nella definizione dei confini augustei». *Il confine del mondo classico. Vita e Pensiero*. VOL.XIII. Marta Sordi (ed). Contributi dell'Istituto di Storia Antica. Univ. Catolica de Milano, 1987 (p.234-49)

VERNANT, J.P.: *Mito y sociedad en la Grecia antigua*. Madrid, 1982

- *Mito y religión en la Grecia antigua*. Barcelona, 1991

VERNANT, J.P. e DETIENNE, M.: *Las artimañas de la inteligencia. La metis en la Grecia antigua*. Madrid, 1988

VEYNE, P., VERNANT, J.P. e outros: *Sobre el individuo*. Barcelona, 1990

VEYNE, P.: «Y a-t-il eu un impérialisme romain?». *MEFRA*, T.87, 1975-2 (p.793-855)

VIDAL-NAQUET, P.: *Formas de pensamiento y formas de sociedad en el mundo griego. El cazador negro*. Barcelona, 1983

VIGIL, M.: «Romanización y permanencia de estructuras sociales indígenas en la España septentrional». *Conflictos y estructuras sociales en la Hispania Antigua*. Madrid, 1986 (p.129-37)

VIGIL, M. e BARBERO, A.: *Sobre los orígenes sociales de la Reconquista*. Barcelona. 1974

WISEMAN, T.P.: «The Census in the First Century B.C.» *JRS*, 1969 (p.59-75)

ZECCHINI, G.: «I confini occidentali dell'imperio romano: la Britannia da Cesare a Claudio». *Il confine del mondo classico. Vita e Pensiero*. VOL.XIII. Univ. Catolica de Milano, 1987 (p.250-71)

VVAA.: *Historia de las mujeres*. Vol.I: *La Antigüedad*, dirixida por G.DUBY e M.PERROT. Madrid, 1990-2.

VVAA.: *Strabone. Contributi allo studio della personalità e dell'opera* I. F.PRONTERA (ed). Perugia, Università degli Studi, 1984